

DANKZIJ OPEN ACCESS NAAR EUROPESE KENNISTOP TEGEN 2020

Vlaamse overheid schept met 'best of class'-beleid een innovatie-stimulerend klimaat

Brussel, 14 oktober 2014 – Open Access gaat over het publiek beschikbaar stellen van resultaten van wetenschappelijk onderzoek. Hierdoor zijn er samenwerkingen mogelijk en kunnen innovatieve ideeën sneller worden vermarkt. Naar aanleiding van haar studiedag rond Open Access plaatste het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) van de Vlaamse overheid het thema terug op de agenda, één jaar na de ondertekening van de *Brussels Declaration on Open Access*. Met alle stakeholders wil men verder werken aan een toekomstig beleid voor Open Access in Vlaanderen.

Open Access, een nieuwe manier voor publicatie van wetenschappelijk onderzoek

'Open Access' is de internationale noemer waaronder ook in Vlaanderen wordt gewerkt aan het openbaar en voor iedereen online toegankelijk maken van resultaten van wetenschappelijk onderzoek zoals wetenschappelijke artikels, maar ook monografieën of hoofdstukken hiervan.

Onderzoek dat wordt gefinancierd met publieke middelen, moet in z'n totaliteit publiek toegankelijk zijn. Een veel gehoorde kritiek op de traditionele manier van publiceren is dat de publieke sector tot op heden het onderzoek dat ze heeft gefinancierd nogmaals moet financieren via de aankoop van artikels door de (publiek gefinancierde) bibliotheken en onderzoeksinstellingen. Dé grote voordelen van Open Access zijn dus effectiviteit en efficiënt gebruik van publieke middelen en voor de onderzoeker natuurlijk een ruimere zichtbaarheid en meer impact.

'Open Data', het delen van onderzoeksgegevens

Omdat het organiseren van data in grote digitale datacentra, en het delen en gezamenlijk gebruiken van onderzoeksgegevens steeds belangrijker wordt, is ook de volgende stap in het Open Access verhaal, 'Open Data', van het grootste belang. Niet enkel de resultaten, maar ook de ruwe onderzoeksgegevens moeten "open" beschikbaar zijn. Dit creëert niet alleen transparantie, maar stimuleert ook het onderzoek.

Horizon2020

Open Access – met inbegrip van Open Data - is een van de pijlers van Horizon2020, het Europese subsidieprogramma voor onderzoek & ontwikkeling (O&O), in voege vanaf 2014. *"Het is onze ambitie om via publiek toegankelijke onderzoeksresultaten en –data Vlaanderen een boost te geven, om tegen 2020 te behoren tot de topregio's op vlak van innoveren en ondernemen. Door een aantal zeer concrete toepassingen zit Vlaanderen vandaag al mee in de Europese kopgroep"*, zegt Vlaams minister van Innovatie Ingrid Lieten.

Dankzij 'linked open data' top in Europa

Nu moeten de bouwstenen worden gelegd voor een 'linked open data'-netwerk, waarin de beschikbare informatie (onderzoeksdata) bij alle beschikbare 'bronnen' op een intelligente manier aan elkaar worden gekoppeld. Zo zijn de met publieke middelen gefinancierde onderzoeksdata toegankelijk voor (vooral) economische actoren (bedrijven) en de academische wereld. Iets wat trouwens ook in de doelstellingen van Vlaanderen in Actie (ViA) werd opgenomen: het bedrijfsleven in Vlaanderen maximaal gebruik laten maken van de kennispool in de Vlaamse kennisinstellingen. Op die manier kan Vlaanderen haar innovatiepotentieel verder verhogen, wat een belangrijke troef is voor onze regio om in 2020 in de top10 van kennisregio's in Europa te staan.

'Open Data': FRIS in Vlaanderen

Het departement EWI startte reeds in het najaar van 2007 met het FRIS programma (Flanders Research Information Space). De uitbouw van een dergelijk informatieplatform over

alle spelers heen in het domein economie, wetenschap en innovatie moet er voor zorgen dat onderzoeksinformatie op een transparante en geautomatiseerde manier kan doorstromen. Een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van een succesvolle kenniseconomie bestaat er immers in dat bedrijven en onderzoeksinstellingen inzicht hebben in de ontwikkelde kennis. Zo kan deze kennis sneller worden uitgebouwd, toegepast en gevaloriseerd.

Een concrete realisatie is het FRIS onderzoeksportaal (www.researchportal.be). Hier kan letterlijk iedereen gaan zoeken naar voor hem of haar relevante onderzoeksgegevens binnen 25.000 Vlaamse projecten en evenveel onderzoekers. Een onderzoeksportaal voor Vlaams onderzoek, met sinds zijn ontstaan al meer dan 2 miljoen bezoeken van meer dan 1,5 miljoen unieke bezoekers.

Met het inmiddels afgeronde pilootproject RILOD (Research Information Linked Open Data) werd dan weer de nadruk gelegd op openheid. De gestructureerde onderzoeksinformatie van het FRIS onderzoeksportaal kon gecombineerd worden met ongestructureerde gegevens op het wereldwijde web (volledige tekst van publicaties, websites van projecten en personen). Via een intelligente zoekmotor werd deze ongestructureerde data geclassificeerd. Hierdoor worden 600.000 Vlaamse publicaties als open data beschikbaar gesteld.

Alleen voor wetenschappers? Zeker niet!

Ook de Vlaamse economie vaart wel bij het Open Access-verhaal. Ondernemers hebben een sneller en duidelijker zicht op innovatieve onderzoeksresultaten en ideeën die ze kunnen oppikken om te vermarkten. Ze kunnen sneller de nodige experts lokaliseren. Ze kunnen schaalvoordelen met de eigen research realiseren. Er wordt een open onderzoeks- en innovatieklimaat gecreëerd, wat natuurlijk een positieve invloed zal hebben op het aantrekken van bijkomende budgetten voor research.

Dirk Van Melkebeke, Secretaris-generaal van Departement EWI besluit: *"De maximale valorisatie van de Vlaamse kennispool door onze economie, en dat met een optimale besteding van de beschikbare publieke middelen, is een van de grote uitdagingen waar we voor staan. Maar dankzij de grote kwaliteit en deze gedeelde visie op alle niveau's, en door het top of class 'open access'-beleid dat EWI voert, wil Vlaanderen in 2020 binnen Europa een van de topregio's zijn wat innovatie en ondernemen betreft."*

"Een sterke overheid is een transparante en efficiënte overheid. Ze deelt haar nuttige informatie met haar burgers. Vandaar dat ik ook resoluut kies voor open data als principe voor de overheid", benadrukt minister van Innovatie Ingrid Lieten.

-----EINDE PERSBERICHT-----

Meer info

Open Access in België: <http://openaccess.be/>

FRIS researchportaal: www.researchportal.be

Horizon2020: http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm

Brussels Declaration on Open Access:

http://www.ewi-vlaanderen.be/sites/default/files/documents/2263_declaration_NL.pdf

Perscontact

Jochem Goovaerts, jochem@rca.be, 0478 20 53 07

Emmelie Tindemans, emmelie.tindemans@ewi.vlaanderen.be, 02 553 59 88,
communicatieverantwoordelijke departement EWI